

Folkekjære Henki hylles med utstilling

OSLO: Nasjonalbiblioteket har fått arkivet etter Henki Kolstad og feirer den folkekjære skuespillerens 100-årsdag 3. februar med seminar og utstilling.

TRINE ANDERSEN
olei@rb.no
922 34 910

- Henki Kolstads innsats i norsk

teater og film er enestående. Hans karriere i film og teater var en av de lengste i Norge. Den strekker seg over mer enn 70 år, sier forskningsbibliotekar Benedikte Berntzen ved Nasjonalbiblioteket.

Hun har gått gjennom arkivet etter skuespilleren og forteller om gamle teaterprogram, scrapbooks, fotografier, invitasjoner, avisutklipp og kontrak-

ter.

- Arkivet forteller ikke bare Henki Kolstads historie, men også historien om norsk teater og film gjennom det meste av forrige århundre, sier Berntzen. Henki Kolstad døde i 2008, 93 år gammel.

Bevart i Kolstads private arkiv er blant annet teaterprogram fra 1928, da 13 år gamle Henki Kolstad spilte i to fore-

stillinger på Nationalteatret, «Atten år» og «En folkefiende». En kontrakt Kolstad signerte på et papir i på Theatercaféen i 1937 om at han skulle jobbe på Trøndelag Teater er også bevart. Det er også manus til flere episoder av Skomakergata, med Kolstads egne notater.

- Han har tegnet litt og føyd på noen småord her og der, sier Berntzen. (NTB)

JUL I SKOMAKERGATA: Slik kjente mange Henki Kolstad.

BIOGRAFI: Forfatter Eldrid Oftestad holder den 140 sider tykke boka om Cathinka Guldberg, en kvinne med et hjerte av gull. Bronsestatuen av henne ble avduket i 1966 og står naturligvis på «Cathinka Guldbergs plass» ved Lovisenberg sykehus i Oslo. Forfatteren gjester gjerne lokale foreninger på Romerike for å holde foredrag.

FOTO: KJELL AASUM

Eldrid Oftestad hyller landets første sykepleier, Cathinka Guldberg:

En kvinne med kraft

OSLO/NANNESTAD: Cathinka Guldberg var «Norges svar på Florence Nightingale». Eldrid Oftestad har skrevet bok om den sterke kvinnen.

KJELL AASUM
kjaa@rb.no
930 40 550

Romerikes Blad foretok i fjor kåring av de mest betydningsfulle personene på Romerike gjennom 200 år. Cathinka Guldberg var å finne på 14. plass. Bare to kvinner ble rangert høyere, Camilla Collett og Cecilie Thoresen Krog.

Som prestedatter var Cathinka Guldberg i ung alder med og delte ut mat til fattige i hovedstaden. Det sosiale engasjementet viste seg også da famili-

en flyttet til Austad i Nannestad. Her kom hun i kontakt med reisende, som bygdevektene hele tiden drev klappjakt på. Etter 10 år flyttet familien til Hovin i Ullensaker.

Sykepleie under krig

Faren Carl August ga henne ideen om å søke plass ved Diakonissehuset i tyske Kaiserwerth. Her ventet lenge, før hun ble sendt til et feltsykehus i Dresden under krigen mellom Preussen og Østerrike.

I 1868 startet Norges første sykepleier Diakonissehuset på Grønland i Oslo. Siden ble det flytting til Ullevålsveien og siden til Lovisenberg, som i 1904 og fikk sitt eget barnehjem.

En god rollemodell

Journalist Eldrid Oftestad har skrevet ungdomsbok om livsgjerningen hennes.

- Cathinka Guldberg er den dag i dag en god rollemodell. Hun gikk sine egne veier og ville bruke livet til noe viktig, i en tid da kvinner skulle nøye seg med «å gifte seg og stifte familie».

Slem stemor

- Vet du om Cathinka noen gang var forelsket?

- Ja, det er sagt at hun under et opphold i Fredrikstad traff en ung mann. De avtalte at de skulle skrive brev til hverandre, men Cathinka fikk aldri brev. Så viste det seg at hennes stemor, som faktisk også hadde vært en god venninne, saboterte «forholdet» og beslagla brevene.

79 år gammel, høsten 1919, merket Cathinka at hun var veldig sliten. I oktober fikk hun bronkitt og ble liggende til sengs. Etter tre dager fikk hun feber. Neste dag døde «Mor

Guldberg», som hun ble kalt, ved siden av «Vaskebjørnen», fordi hun elsket å være ute i frisk luft og bade i elver og tjern.

- Et flott menneske var hun, og det har vært interessant å grave i historien hennes, synes Eldrid Oftestad.

FAKTA

- Cathinka Guldberg (1840-1919) var landets første sykepleier. Hun startet Diakonissehuset på Grønland i Kristiania i 1868.
- Cathinka Guldberg vokste delvis opp på Romerike, og bodde til sammen 18 år i Nannestad og Ullensaker. «Cathinka Guldbergs vei» finnes i begge bygdene.
- Som en av de første kvinner ble hun dekorert med St. Olavs-orden, ridderkors av første klasse, i 1915.

UNG ROMERIKING: Cathinka Guldberg 20 år gammel, i 1860.